

Procentový počet

Číslo, ze kterého počítáme procentovou část, nazýváme **procentový základ - z**

Počet procent odpovídající části označujeme jako **procentová míra – p**

Část základu úměrná procentové míře je **procentová část – č**

_ Základní úlohy spočívají ve výpočtu třetího údaje ze znalosti zbývajících dvou.

Postup výpočtů: - výpočtem přes 1%

- výpočtem pomocí trojčlenky
- výpočtem pomocí vzorců: $č = \frac{z}{100} \cdot p$
-

$$z = \frac{100 \cdot č}{p}$$

$$p = č : \frac{z}{100} \text{ nebo } p = \frac{č}{z} \cdot 100$$

Příklady:

Výpočet procentové části:

1. Prodejna měla v měsíci listopadu obrat Kč 296 800,-. Vypočtete , o kolik korun byl obrat v prosinci vyšší, jestliže se zvýšil o 23,75%? Jaký byl obrat v prosinci?
2. Výrobní náklady podniku s produkcí Kč 1 246 320,- se snížily v důsledku snížení objemu výroby o 4,85%. Jak se změnila produkce?
3. Zboží v hodnotě Kč 2 690,- je zatíženo clem 37,5%. Vypočtete výši cla.
4. Pořizovací cena výrobního zařízení činí Kč 625 820,-. Roční odpis je stanoven ve výši 5,4%. Zařízení se používalo 16 let a 9 měsíců. Vypočtete výši odpisů v době vyřazení.

5. Dům byl pojištěn na částku Kč 3 200 000,-. Každým rokem se pojistná hodnota snižuje o 0,6%. Vypočtete pojistný základ v případě škody po 28 letech.

Výpočet procentového základu

6. Z fakturované částky byla poskytnuta dvanáctiprocentní sleva, která činila Kč 215,46. Vypočtete fakturovanou částku.
7. Vedoucí prodejny je odměňován ve výši 4,1% z obrátu prodejny. Jak velký musí být obrat prodejny, aby odměna činila Kč 7 290 za měsíc?
8. Odbytové náklady jsou stanoveny procentem z výrobní ceny ke které se připočítají a vznikne cena prodejní. Podnik vyrábí dámské bundy, které dodává odběratelům za Kč 528,-. Odbytové náklady jsou ve výši 65% výrobní ceny. Vypočtete výrobní cenu bundy.
9. Vypočtete hmotnost netto (zboží s obalem), jestliže tára (hmotnost obalu) činí 63 kg, což je 12,6% netta. Určete hmotnost brutto.
10. Z celkové hodnoty vývozu byla vypočtena 5% provize ve výši USD 13 186,-. Určete hodnotu vývozu.

Výpočet procentové míry

11. Kolik procent činí sleva Kč 135,- z fakturované částky Kč 1 276,-
12. Z celkového počtu 45 zasetých semen salátu jich 8 nevzešlo. Vypočtete procento klíčivosti semen.
13. Textilní podnik spotřeboval ve výrobě 420 m látky, ze které vyrobil 226 halenek. Norma na 1 halenku činí 1,8 m. Vypočtete, kolik procent spotřeby činí odpad.
14. Kovový odlitek o hmotnosti 155 kg přijde při prvním obrobení o 12% své hmotnosti a po dalších výrobních operacích o dalších 2,5 kg. Kolik % původní hmotnosti činí hmotnost konečného výrobku?